

Aika: 11.3.2020 klo 10.00 – 12.30

Paikka: Skype-kokous

Paikalla: Mirja Anttila, Maria Forsén, Taru Fröjdholm, Mari Ekman, Ilkka Haataja, Liisa Hilander (puheenjohtaja), Outi Hintikka, Ilona Lindfors (sihteeri), Katriina Tiainen, Jaakko Tuohiniemi, Tarja Turunen

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen 10:03

2. Esityslistan hyväksyminen

Esityslistalle lisättiin kaksi asiaa kohtaan Muut asiat ("Finnan vastaus alkuteoksen kieli –fasetin parantamiseen" ja "YSO:n uuden ehdotusjärjestelmän tilanne"), jonka jälkeen esityslista hyväksyttiin.

3. Sisku-ryhmän sekä työryhmien täydentyneet kokoonpanot ja mahdolliset kuulumiset edellisen kokouksen jälkeen

- Sisällönkuvailun asiantuntijaryhmään on tullut mukaan yleisten kirjastojen edustajaksi Mari Ekman Rovaniemen kaupunginkirjastosta.
- Lajityyppi- ja muotosanastotyöryhmään on liittynyt Kumean edustajana Anna Viitanen Turun kaupunginkirjastosta. Ryhmän seuraava kokous pidetään 15.4.
- UDK-työryhmällä ei ollut mitään uutta edellisen kokouksen jälkeen
- Fiktioaineistotyöryhmällä ei myöskään uutta kerrottavaa. Ryhmä odottaa yleisten kirjastojen edustajan nimeämistä, jonka jälkeen pidetään toimikauden ensimmäinen kokous.

4. Sisällönkuvailun asiantuntijaryhmän jäsenten viimeaikaiset osallistumiset tilaisuuksiin:

- AMKIT-konsortion webinaari 13.2. (Tarja)
 - mielenkiintoinen kahden tunnin webinaari, jossa aiheina:
 - kansallisten kuvailuryhmien kuulumiset
 - kirjastojärjestelmien kuulumiset: Koha & Alma

- automaattisen kuvailun yhteistyöprojektin esittely (Mikko Lappalainen)
- Kuvailuryhmien puheenjohtajien kokous, 18.2. (Liisa)
 - kuvailuryhmien kokoonpanojen ja toimintasuunnitelmien läpikäynti ja puheenjohtajien esittäytyminen
 - maaliskuun yhteiskokouksen suunnittelu
 - [Kuvailuryhmien puheenjohtajien kokousmuistio 18.2.2020](#)
- Tiedonhallinnan ohjausryhmä, 4.3. (Mirja)
 - Mirja kävi esittelemässä Sisku-ryhmän toimintaa tiedonhallinnan ohjausryhmän kokouksessa ([Tiedonhallinnan ohjausryhmän kokousten asialistat ja muistiot](#), huom. 4.3. kokouksen muistio ei ole vielä saatavilla)

5. [Kuvailun asiantuntijaryhmien työpaja 31.3.2020](#) ja siihen valmistautuminen

- a) Metatietosanastoon liittyvä asia Sisällönkuvailun asiantuntijaryhmän näkökulmasta (15 minuutin esitys)
- keskusteltiin mahdollisesta aiheesta. Aiheen ideointia:
 - 385- ja 386-kentät ja rajanveto bibliografisen kuvailun ja sisällönkuvailun välillä
 - toimijoiden kuvailussa käytettävät termit
 - metatietosanasto vs. YSO
 - 372 'Henkilön tai yhteisön toiminta-ala' - kentässä käytetään YSO-termejä
 - 374 '(Henkilön) ammatti' -kentässä käytetään Metatietosanaston termejä
 - millaisia termejä käytetään kuvailussa
 - viime aikoina on tullut paljon YSO:n termiehdotuksia toimijakuvailupalvelusta
 - onko kaikkien toimijatietueen termien oltava auktorisoituna johonkin sanastoon?
 - yleiset linjaukset käytettävistä termeistä
 - Sisällönkuvailun asiantuntijaryhmän esityksen aiheeksi päätettiin: "YSO:n ja metatietosanaston suhde toimijakuvailussa"
 - Liisa kokoaa esityksen, muut laittavat kommentteja
- b) Finnan teosavain, fasetit ym. kuvailijan näkökulmasta
- uutinen ['Finnassa mahdollisuus ottaa käyttöön teosavain'](#)

- Keskusteltiin Finnan teosavaimesta ja siitä, miten teosavaimet näkyvät Finnassa. Erityisesti teosavaimen muodostamiseen käytetyt kentät herättivät ryhmässä keskustelua.
- Kommentoitiin, että 600 kentässä olevat a + t -osakentät toimivat hyvin ja epäiltiin, toimiiko teosavain yhtä hyvin.
- Teosavaimen toimivuuden testaaminen koettiin hankalaksi kansallisessa Finnassa. Testaus olisi helpompaa omassa tietokannassa tutuilla aineistoilla.
- Kootaan yhteen Sisku-ryhmän kommentteja/palautetta Sisa-posti – listan kautta

c) YSA/YSO konversion jälkityöt

- Jarmo Saarikon lähettämä viesti ' YSAsta YSOon konversion jälkityöt vuonna 2020?'
- tiedotusta lisää:
 - Tiedotus siitä, mitä konversiossa ei saatu tehtyä/korjattua, esimerkiksi 650-kentissä olevia genrejä ei saatu konversiossa siirrettyä 655-kenttään. Todettiin, että konversio-ohjelma olisi vaatinut paljon määrittelyjä, jotta se olisi voinut päätellä, mikä termeistä olisi 655-kenttään kuuluva genretermi.
 - Voisi tiedottaa, että asiasanoja saa siirtää 650-kentästä 655-kenttään, ja ohjeistaa esimerkiksi siitä, miten toimia "Fenni-keepattujen" termien kanssa
- ohjeiden päivitykset:
 - Sisällönkuvailuohjeen esimerkkien termit päivitetty YSO-termeiksi
 - Fennican sisällönkuvailuohjeen esimerkkejä ei ole vielä päivitetty, mutta ohjeen alkuun voitaisiin lisätä huomautus, että esimerkkien YSA-termien sijaan tulee kuvailussa käyttää YSO-termejä
- muita huomioita:
 - musiikkiaineistojen osalta tullut vastaan yllätyksiä
 - odotukset suuret Kaunokki-Kaunokonversion suhteen
 - toivomus siitä, että saataisiin genretermit jossain vaiheessa siirrettyä 655-kenttään

6. Uuden RDA:n linjaukset, Siskun käsiteltäväksi annetut kohdat, miten edetään?

- Läpikäytävänä [Teoksen linjaukset ja esimerkit](#)

- Keskusteltiin siitä, mihin kaikkiin kohtiin Siskun kommentteja halutaan. Todettiin, että teosten välisiä suhteita ei tarvitse tässä vaiheessa kommentoida, koska tarvittavia osakenttiä ei ole tällä hetkellä käytettävissä 600-kentissä. Liisa ottaa yhteyttä Marja-Liisa Seppälään ja kysyy tarkennusta.
- Description of place vs. Subject place – pohdittiin miten nämä eroavat toisistaan?
- Linjaukset tulisi käydä läpi kevään aikana. Palataan asiaan seuraavassa kokouksessa ja päätetään silloin, miten läpikäynti käytännössä hoidetaan

7. Pseudotieteellisen aineiston sisällönkuvailu (edellisestä kokouksesta)

- Ehdotuksia:
 - Voitaisiinko metatietosanastoon lisätä jokin fraasi, esimerkiksi huomautus "sisältö poikkeaa yleisesti hyväksytystä tiedekäsityksestä"
 - Vertaisarvioimaton –termin käyttö huomautuskentässä,
 - onko termi riittävän selkeä tavallisen tiedonhakijan kannalta?
 - vertaisarvioitu/arvioimaton pari epäsymmetrinen, kun toinen tarkoittaisi vertaisarvioimaton ja toista käytettäisiin merkityksessä 'huuhaa',
 - esimerkiksi suurten kustantajien lääkärikirjat eivät ole vertaisarvioituja
- Huolta aiheutti se, tuleeko tällaisen fraasin käytöstä palautetta kirjastoille ja miten huomautuksen käyttö perustellaan mahdollisille kysyjille
- PÄÄTÖS: Huomautuskenttään 500 fraasi: 'Sisältö poikkeaa yleisesti hyväksytystä tiedekäsityksestä'. Ehdotetaan edellä mainittua fraasia metatietosanastoon. Fraasin käyttö sisällönkuvailijan harkinnan mukaan.

8. Osakentän 385m termien lisääminen Metatietosanastoon (opiskelutaso -> koulutustaso ym.)

- Saatu ehdotus Sisällönkuvailuoppaassa kohderyhmä –ohjeistuksissa käytettyjen termien muuttamiseksi
 - [Sisällönkuvailuopas : Kohderyhmä](#)
 - [Sisällönkuvailuopas : Lisäohjeita kohderyhmän merkitsemiseen](#)
- ehdotettu muutos: opiskelutaso -> koulutustaso
 - ryhmän näkemyksen mukaan koulutustaso kuvaa korkeinta suoritettua koulutusta ja opiskelutaso kuvaa parhaillaan suoritettavaa koulutusta, esimerkiksi lukiolaisen koulutustaso olisi 'peruskoulu' ja opiskelutaso 'lukio'

- edellisen kohdan perusteella opiskelutaso-termiä pidettiin parempana kohderyhmän merkitsemisen ohjeistuksessa eli Siskuryhmä ei kannata muutosta
- ehdotettu muutos: ammatti/harrastus -> ammatti/toiminta-ala
 - kysytään ehdottajalta, olisiko esimerkkejä tapauksista, joissa olisi tarpeen toiminta-ala (ammatti/harrastus ei riitä)
- ehdotettu muutos: muu -> muu sosiaalinen (tai jotain muuta vastaavaa)
 - Siskuryhmä kannattaa Muu-termin säilyttämistä ennallaan, sillä lisämääreet voivat vaikeuttaa määritteen käyttöä
- vastataan kysyjälle ja kysytään tarkennusta 'Ammatti/harrastus'-kohtaan

9. MARC 21 –formaattissa uusi asiasanakenttä 688

- [688 Subject Added Entry-Type of Entity Unspecified](#)
- Ei oteta käyttöön kenttää 688. Kentälle ei nähty tarvetta, eikä haluta eirakenteista kenttää käyttöön, kun on pyritty nimenomaan rakenteiseen kuvailuun.

10. Muut asiat

- Tarja lähettänyt Finna-postiin tarkennuksen Siskuryhmän aiemmin lähettämään palautteeseen Finnan alkuteoksen kieli –fasetista. Vastaus saatu, että ehdotus on laitettu eteenpäin Finna-kehitykseen ja että Siskun ehdottamat parannukset on todennäköisesti mahdollista toteuttaa
- YSO:n uutta ehdotusjärjestelmää esiteltä [Missä mennään -webinaarissa](#) 13.2.
 - Siskuryhmä kysyi järjestelmän käyttöönoton aikataulusta. Mirja kertoi, että käyttöönoton aikataulu ei ole vielä varmistunut. Kun uuteen järjestelmään siirytään, tulee ehdotusjärjestelmän käyttöön lyhyt katko, mistä tiedotetaan etukäteen.

11. Tiedotusasiat

- Osma Suomista on pyydetty esittelemään automaattista kuvailua Sisällönkuvailun asiantuntijaryhmän kokoukseen, vastausta sähköpostiin ei ole vielä saatu
- [Annif omissa käsissä -koulutus 25.3.2020](#)

12. Seuraava kokous

Seuraava kokous 6.4.2020 (etäkokous)

13. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 12:25.